

125/8

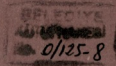
15 İkinci kânun 1937

No. 3-87

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ :
Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT
GAD FRANKO MİLÂSLI

Adres : Galata, Bahtiyar han Bay Gad Franko yazıhanesi

Telefon : 43009

Bir nüshanın bedeli 25 kuruştur.

Bir senelik abonemanı posta ücretile beraber 250 kuruştur.

Türkiye harici için 300 kuruştur.

İSTANBUL

HANRİ ZELLİÇ VE MAHDUMU Basımevi

1937

olmamakla beraber hence böyle bir ihtimal mevcut olsa bile bu yüzden elde edilecek fayda ile paranın istikrarına dokunmaktan mütehassıl zararların mukayesesinde elbette ki zarar galip gelir.

Paramızın istikrarı kararı sırf bir arzu ve temenni semeresi olmayıp kuvvetli temellere dayanan ilmî bir kanaat mahsulü olduğuna dair aynı nutukta işaretler buluyoruz; bu istikrar bütçenin sağlamlığına, milli kazancın her sene müterakki surette tezayüdüne dayandığı gibi alınan tedbirler sayesinde döviz meselesinin de daha müsaid bir halde bulunduğu da tebşir edilmektedir.

İktisadiyatımızın kuvvetli bir temeli olan paranın istikrarı hakkında en salâhiyettar resmî şahsiyetin bu teminatını ilân ve tekrar etmek suretile tecelli ettirmekte büyük bir fayda vardır.

Muhakkaktır ki bütçemizin hakiki ve samimî tevazünü ve tabire mesâğ varsa fevkattevazünü temine devam edildikçe, ictimai menafinin yanibaşında şahsî teşebbüse müstenid iktisadî sistemin yaşamasına imkân verildikçe, paramızın rasanetine kavi imanla inanmak icab eder; çünkü görülüyor ki paramızın istikrarı hükûmetçe takib edilen iktisadî siyasetimizin yalnız bir umdesi değil, tecrübenin dersleriyle teyid edilmiş ilmî bir kanaatin mahsulüdür.

Gad Franko Milâslı

Doktorların hukukî mesuliyeti

I.— NAZARİYE :

Halkımızın zaman zaman tâbi tutulduğu tedavi neticesinden şikâyet ettiğini işltiriz. Bu şikâyet haklı olduğu takdirde kanunî müeyyidelerle teçhiz edilmiş midir? Ve bu müeyyideler nelerdir?

Borçlar kanunumuzun 46 ıncı maddesi cismanî bir zarara duçar olanın bu yüzden tahassül eden her türlü zarar ve ziyanını temin etmek

gayesini gütmüştür. Ve hâttâ bu cismanî zarardan ötürü iktisaden mahrum kalınabilecek ziyanlar dahi hâkim tarafından nazarı dikkate alınmak lâzımdır. Türk borçlar kanunu daha ileriye gitmiş ve 47 inci maddesiyle mutazarrırın zarar ve ziyanını manevî zarar hakimından dahi tatmin etmiştir: «hâkim hususî hâlleri göz önünde tutarak cismanî zarara duçar olan kimseye yahud da adam öldüğü takdirde ölünün ailesine manevî zarar namiyle adâlete muvafık tazminat verilmesine karar verebilir»

Bütün bu kanunî hükümler yanlış bir tedavi veya ameliye neticesinde zarara sebebiyet veren bir doktor hakkında tatbik edilmek vaziyetindedirler.

Doktorla hasta arasındaki hukukî münasebetin mahiyetini borçlar kanunumuzun on üçüncü babının birinci faslındaki Vekâlet müessesesi zaviyesinden telakki etmek lâzımdır. Filhakika bu babın 386 ncı maddesi şu şekilde tedvin edilmiştir: Vekâlet bir akiddir ki onunla vekil mukavele dairesinde kendisine tahmil olunan işin idaresini veya tekabbül eylediği hizmetin ifasını istilzam eder.

Doktorla hastası arasındaki hukukî münasebetin işbu maddedeki hükümle tesbit edilmiş bulunduğu hukukçular ve mahkemelerce kabul olunmuştur. Gene bu faslın 387 inci maddede tesbit edilmiş bulunan diğer bir hükmü müfaddıncada işin icrası bir mesleğin icabından ise bu gibi işleri kabul edeceğini ilân etmiş olan doktor hasta tarafından kendisine tevdi edilmek istenilen tedavi vekâletini derhal reddetmedikçe kabul etmiş add olunur. Doktorun mesuliyeti sureti umumiyede işinin mesuliyetine aid olan hükümlere tâbidir (1). Bu itibarla doktor teahhüd ettiği şeyi ihtimam ile ifaya mecburdur. Kasd veya ihmâl ve dikkatsizlik yüzünden iras ettiği zarardan dolayı doktor mesuldür (2). Esasen bu suretle hareket neticesinde sebebiyet verilen zararlardan ötürü mesuliyet esasî borçlar kanunumuzun 41 ve müteakib maddeleriyle prensip şeklinde dahi konulmuş bulunmaktadır.

(1) Borçlar kanunu madde 390

(2) Borçlar kanunu maddde: 321

II.— TATBİKAT :

İsviçre temyiz mahkemesi 26. V. 936 tarihinde vermiş olduğu bir kararla doktor xi 2'00 İsviçre frangına mahkûm etmiştir. Hâdise şudur : mahkeme zabıtlarında ve kararında «M» rumziyle tesmiye edilen davacının 3 yaşında bir çocuğu vardır. Çocuk hastalanıyor. Davacı doktor «x» ı çağırıyor. Doktor sıcak su banyosu tavsiye ediyor. Çocuğu banyoya sokuyorlar. Su fazla sıcak olduğu için çocuğun vücudunun muayyen yerlerinde yanıklar hasıl oluyor, yavrucuk günlerce ızdırab içerisinde inliyor. Babası bu yanıkların istilzam ettiği tedavi masraflarının ve diğer zararların tazminini dava ediyor. Döktor müdafaasında : ben hasta bakıcıya su fazla sıcak değil mi diye sordum. O da bana cevaben hayır dedi. Bu itibarla ben icab eden dikkat ve teyakkuzu gösterdim diyor. Etibba cemiyeti de bu vaziyette artık doktorun mesul tutulamıyacağı esasını müdafaa ediyor. Fakat mahkeme şu mucib sebepleri tesbit ederek bu müdafaalara iltifat etmemiştir :

Doktor hasta bakıcı kadına yalnız sormakla iktifa edemez. Suyun derecesi hararetini bizzat da muayene etmekle mükellefti. Bu itinayı göstermemekle zarara sebebiyet vermiştir. Zira İsviçre borçlar kanununun 101 inci maddesi (türk borçlar kanununun 100 üncü maddesi) mucibince doktor işini veya işinin bir kısmını maiyetinde çalışanlara tevdi ettiği takdirde bunların amellerini icra esnasında ika ettikleri zararlardan dolayı diğer tarafa karşı bizzat kendisi mesuldür.

Doktorun mesuliyetini böylece tesbit etmekle kalmamış, vücudunda yanıklar hasıl olan çocuğun kız olmasını göz önünde dahi tutmuş ve dolayısıyla de bir kızın vücudundaki bu gibi yanıkların onun evlenme vaziyetini ve aile saadetini ve hissini ihlâl edebileceği telakkisini izhar etmiş ve doktoru biraz yukarda tesbit ettiğimiz miktarda tazminata mahkûm eylemiştir (1)

Avukat

Dr. Münib Hayri ÜRGÜPLO
Sümer Bank Hukuk Müşaviri

(1) Makalemize mevzu teşkil eden bu mahkeme kararı Semaine Judiciaire mecmuasının 1936 senesinin 35 numaralı sayısında münderiçtir.